

RESULTATEN BEWONERSONDERZOEK
INZAMELING AFVAL

Gemeente Heemstede

RESULTATEN BEWONERSONDERZOEK INZAMELING AFVAL

Gemeente Heemstede

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	4
1.1	Methode.....	4
1.2	Leeswijzer	5
2.	Analyse van de enquête	6
2.1	Representativiteit	6
2.2	Houding ten opzichte van scheiding en milieu	8
2.3	Resultaten Laagbouw	13
2.4	Resultaten hoogbouw.....	20
2.5	Overige opmerkingen	25
2.6	Conclusies enquête.....	26
3.	Analyse type uitnodiging	27
3.1	Verschillen en overeenkomsten	27
3.2	Conclusie.....	28
4.	Bewonersavond.....	29
4.1	Groep 1.....	29
4.2	Groep 2.....	30
4.3	Groep 3.....	31
4.4	Groep 4.....	32
4.5	Groep 5.....	33
4.6	Groep 6.....	35
4.7	Conclusie bewonersavond	35
5.	Overall conclusie.....	36
	Bijlage 1 Tabellen demografie	37

1. Inleiding

De gemeente Heemstede heeft in Nota Duurzaamheid 2016-2020 de doelstelling gesteld om in 2020 een afvalscheidingspercentage van minimaal 75% te behalen en de hoeveelheid restafval te verminderen tot maximaal 100 kg per inwoner per jaar.

Om deze doelstelling te behalen heeft de gemeente, samen met de Meerlanden, meerdere scenario's uitgewerkt en doorgerekend. Op 15 november 2016 heeft het college besloten:

- Een scenario uit te werken waarbij de milieudoelstelling in 2020 minimaal gehaald wordt.
- Inwoners te laten meedenken over het gewenste scenario via een enquête.

Vervolgens is een communicatie- en participatieplan is uitgewerkt. Deze campagne is vooral gericht op bewustwording en draagvlak, gericht op input voor keuze (raadgevend, niet bindend) en ondersteunend door bewustwordingsacties. Dit bestaat uit drie onderdelen:

1. Een enquête
2. Een bewonersbijeenkomst
3. Een afvalbattle

1.2 Methode

1.2.1 Enquête

Het bewonersonderzoek is afgenomen middels een schriftelijke enquête. Een aselecte groep van 1250 inwoners hebben de enquête per post ontvangen. Bij een respons van 30% kunnen de resultaten als representatief worden beschouwd voor de gehele gemeente. De gemeente hecht echter veel belang aan dat iedereen de mogelijkheid moet hebben zijn mening te geven. De enquête is daarom ook digitaal beschikbaar gesteld en aangekondigd via de gemeentelijke communicatiekanalen.

In de enquête wordt getoetst wat de algemene opvattingen zijn over afval en duurzaamheid door stellingen voor te leggen die betrekking hebben op de afvaldriehoek (milieurendement-kosten-serviceniveau). Hieruit blijkt welk van de argumenten 'milieu', 'kosten' of 'service' de belangrijkste drijfveer vormen voor de inwoners om maximaal bij te dragen aan afvalscheiding.

1.2.2 Bewonersbijeenkomst

Iedereen die geïnteresseerd is kon zich opgeven voor een bijeenkomst. Na een inleiding over de kaders, doelstelling en uitslag van de enquête zijn de aanwezigen in groepen met elkaar gaan brainstormen over de manieren waarop de hoeveelheid restafval omlaag kan en de service voor grondstoffen beter zou kunnen. Aan het einde van de bijeenkomst presenterden de inwoners aan elkaar hun ideeën en opmerkingen.

1.2.3 Afvalbattle

Naast een enquête en een bijeenkomst zijn aanvullende acties nodig om te werken aan kennisvergroting en bewustwording. Hierbij is preventie een belangrijk thema. Heemstede doet samen met gemeente Bloemendaal mee aan de campagne 100-100-100 (100 huishoudens – 100 dagen – 100% afvalvrij). Deze campagne is geen onderdeel van de opdracht van de Jonge Milieu Advies en wordt in dit rapport verder niet beschreven.

1.3 Leeswijzer

In deze analyse worden de vragen van de bewonersenquête over de afvalinzameling van de gemeente Heemstede geanalyseerd.

De eerste stap is de representativiteit van dit onderzoek te toetsen. Aan de hand van de eerste paar vragen wordt de algemene houding ten opzichte van afval scheiden en duurzaamheid getoetst. Vervolgens worden de antwoorden van de inwoners in de laagbouw gesplitst van de antwoorden van de inwoners van de hoogbouw over de mogelijkheden voor de inzameling.

De belangrijkste open opmerkingen van de respondenten worden aan het einde van de enquête weergegeven en volgt er een conclusie op basis van deze enquête.

Een aselechte groep inwoners is persoonlijk uitgenodigd de enquête in te vullen. Daarnaast is de enquête digitaal ter beschikking gesteld en konden ook niet-genodigden mee doen. In hoofdstuk 3 wordt uitgezocht of de wijze van deelname van invloed is op de resultaten.

De resultaten van de bewonersavond worden behandeld in hoofdstuk 4.

In het laatste hoofdstuk worden de conclusies getrokken op basis van de resultaten uit de bewonersenquête en –avond.

2. Analyse van de enquête

2.1 Representativiteit

In totaal zijn er 849 enquêtes volledig ingediend. Dit is inclusief 392 reacties die ontvangen zijn naar aanleiding van de papieren uitnodiging.

In deze paragraaf worden de antwoorden op de vragen 1 t/m 6 uit de enquête vergeleken met de gegevens uit het CBS.

Onderstaande tabel geeft weer hoe de representativiteit van de respondenten aan de hand van hun leeftijd overeenkomt met de gemeente Heemstede. De tabel geeft weer wat de leeftijdsopbouw is van de inwoners van de gemeente en daarnaast de verdeling van de leeftijd van de respondenten.

Tabel 1: Leeftijdsopbouw gemeente en respondenten

Leeftijdscategorieën (in jaar)	Percentage leeftijdscategorie Gemeente ¹	Percentage leeftijdscategorie respondenten
18-25	7%	2%
26-45	24%	20%
46-65	37%	43%
65 jaar of ouder	32%	36%

Uit bovenstaande tabel blijkt dat uit leeftijdsgroep 18-25 jaar slechts een klein aandeel van de respondenten beslaat. Vermoedelijk hebben inwoners uit deze leeftijdscategorie voor een groot deel nog geen eigen huishouden en hebben daarom minder vaak gereageerd.

¹ Bron: CBS statline kerncijfers wijken en 2016: <http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=83487NED&D1=2,7-11,27-31,35-36,102&D2=6653-6670&VW=T>

Onderstaande tabel geeft kenmerken weer over de woonsituatie van de inwoners van de gemeente en de vertegenwoordiging van de respondenten hierop.

Tabel 2: Samenstellingen huishoudens en type woning

	Gemeente ²	Respondenten
Eenpersoonshuishoudens	36%	17%
Tweepersoonshuishoudens	34%	45%
Meer persoonshuishoudens	30%	37%
Huishoudens met kinderen	34%	40%
Huishoudens zonder kinderen	66%	60%
Eengezinswoning (laagbouw)	65%	86%
Meergezinswoning (hoogbouw)	35%	14%

Uit bovenstaande tabel blijkt dat relatief meer respondenten uit een twee- of meer persoonshuishouden gereageerd hebben in vergelijking met de verdeling van de huishoudens in de gemeente.

De verdeling van respondenten met huishoudens met en zonder kinderen wijkt iets af van de verdeling van de huishoudens met en zonder kinderen in de gemeente.

Daarnaast blijkt uit de tabel dat voornamelijk de inwoners van de laagbouw gereageerd hebben op de enquête.

De enquête is aselekt naar 1250 adressen verzonden. In de tabel hieronder is de verdeling van de reacties uit de verschillende postcodegebieden weergegeven ten opzicht de verdeling van het aantal huishoudens per postcodegebied (CBS).

Tabel 3: verdeling postcode

Postcode	Gemeente ³	Respondenten
2101	25%	22%
2102	21%	19%
2103	19%	16%
2104	9%	16%
2105	15%	16%
2106	11%	11%

Uit deze tabel blijkt dat de verdeling van de respondenten over de postcodegebieden vergelijkbaar is met de verdeling van het aantal woningen per postcodegebied. Enkel bewoners van het postcodegebied 2104 zijn over-gerepresenteerd.

² wv

³ Bron: CBS statline kerncijfers wijken en 2016: <http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=83487NED&D1=2,7-11,27-31,35-36,102&D2=6653-6670&VW=T>

2.1.1 Conclusie representativiteit

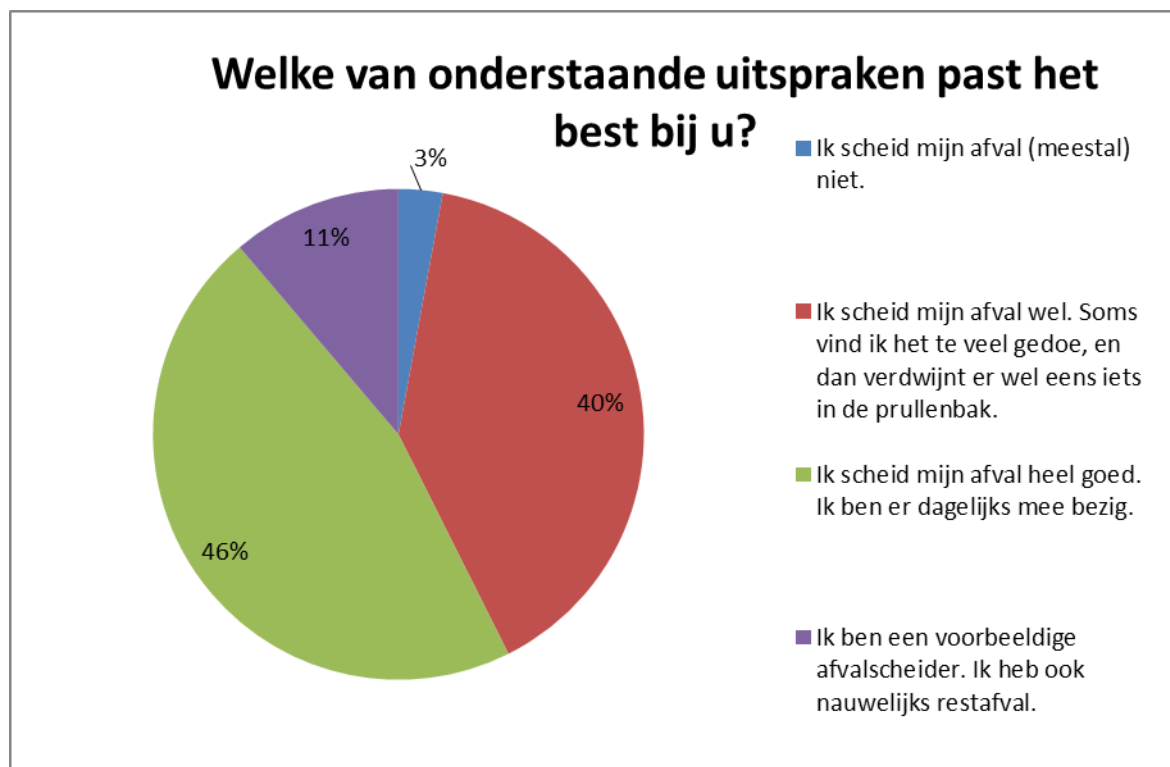
De resultaten van den enquête zijn als representatief te beschouwen voor alle inwoners van de gemeente Heemstede met als kanttekening dat het aantal reacties vanuit de hoogbouw laag was. De reacties op de vragen van de hoogbouw betreffende de inzameling van GFT, PMD en oud papier en karton volgen vergelijkbare trends als bij de laagbouw. Hierdoor wordt niet verwacht dat er grote afwijkingen zullen zijn wanneer een groter aantal mensen gereageerd zou hebben.

2.2 Houding ten opzichte van scheiding en milieu

In deze paragraaf worden de antwoorden op vraag 7 en 8 beschouwd. Aan de hand hiervan is een uitspraak te doen over de houding ten opzichte van de inwoners over afval scheiden en hun motivatie.

2.2.1 Analyse vraag 7: Mate van afvalscheiding

Aan de respondenten is gevraagd welke uitspraak het best bij hem past over of ze wel of niet afval scheiden. De grafiek hieronder laat de verdeling van de antwoorden op deze vraag zien:

Grafiek 1: uitspraak houding afval scheiden

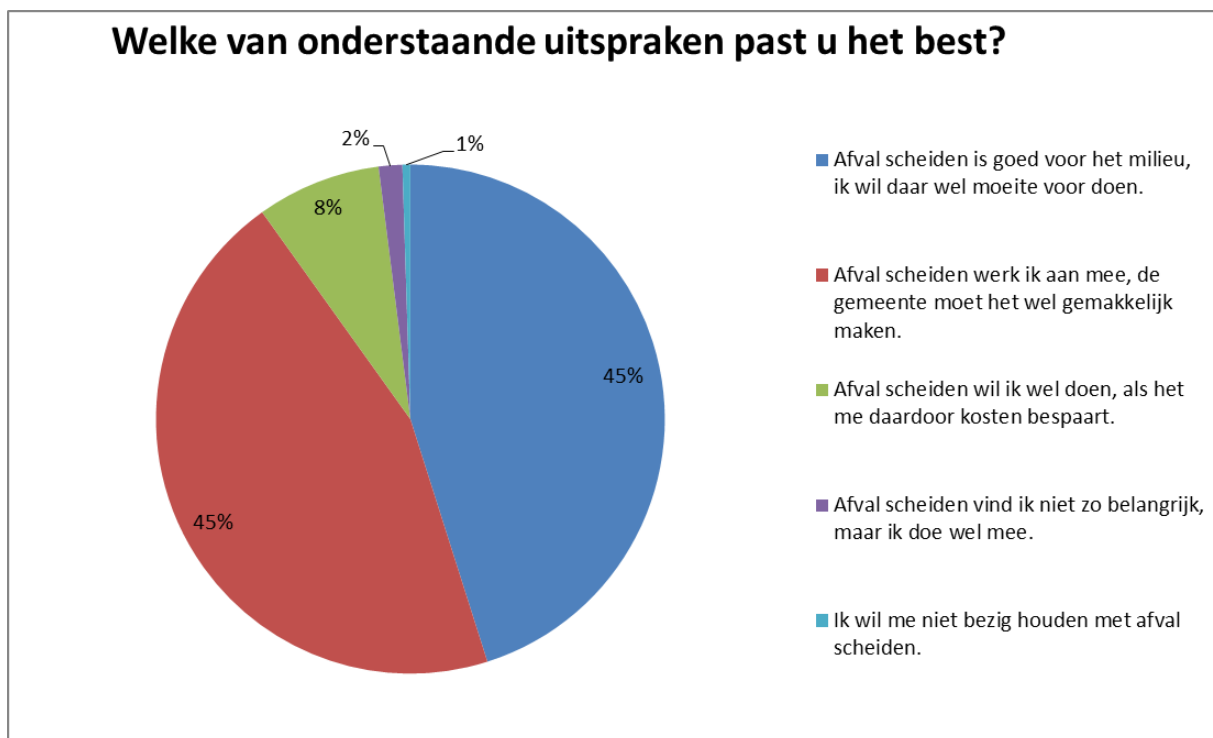
Uit deze grafiek blijkt:

- Slechts 3% geeft aan zijn afval niet te scheiden.
- De meeste mensen, 57%, vinden dat ze goed of zeer goed bezig zijn met afval scheiden.
- 40% scheidt zijn afval wel, maar vindt dat het wel beter kan.

2.2.2 Analyse vraag 8: Waarom afval scheiden?

Op de vraag om aan te geven welke uitspraak over de reden voor afval scheiden het beste bij de inwoners past, is als volgt geantwoord:

Grafiek 2: Redenen om afval te scheiden

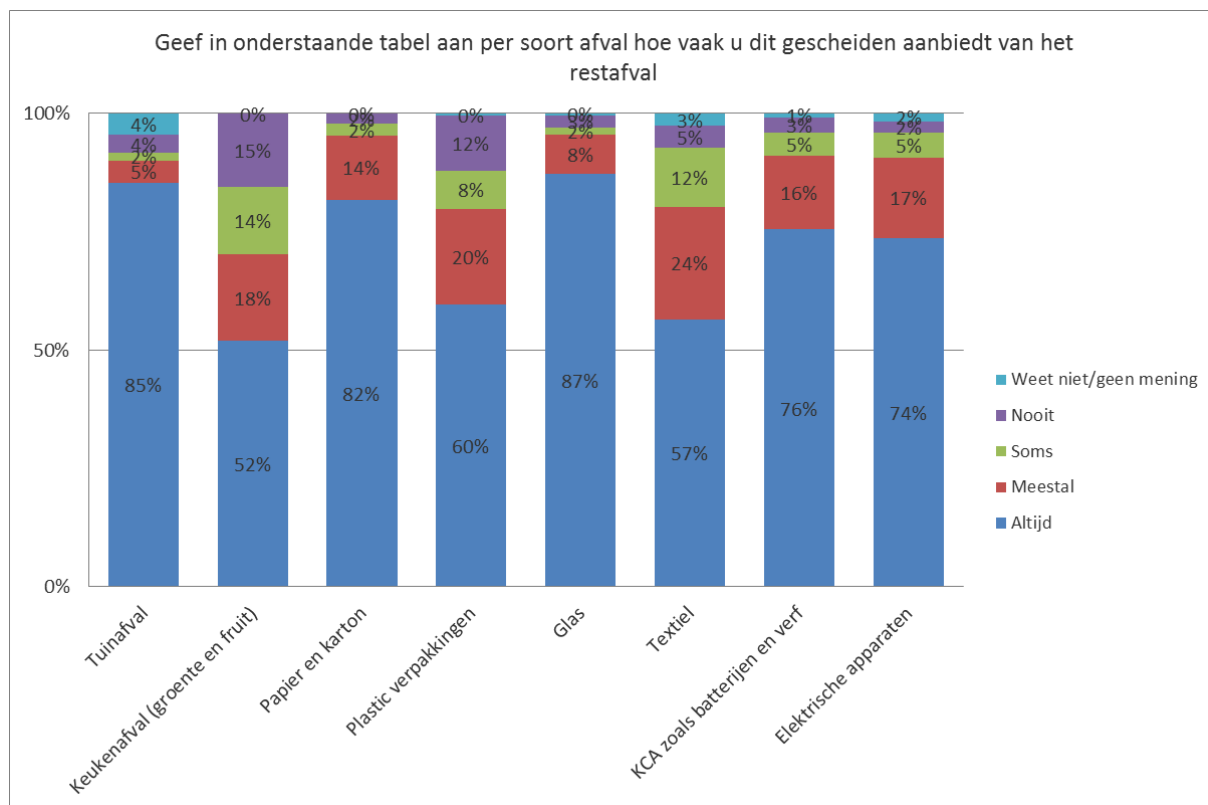
Uit deze antwoorden blijkt:

- Een minderheid vindt het niet belangrijk (2%), of wil niet mee doen (1%).
- 45% van de respondenten wil wel scheiden, maar de gemeente moet het makkelijk maken
- Slechts 8% wil wel meedoen als het kosten bespaart.
- 45% vindt het milieu belangrijk, en scheidt daarom en wil daar moeite voor doen.

2.2.3 Analyse vraag 9; wat is de frequentie waarmee de respondenten verschillende soorten afval scheiden?

Verschiede soorten afval kunnen gescheiden worden aangeboden in de gemeente. Met deze vraag is onderzocht hoe vaak de respondenten deze soorten afval gescheiden houden van hun restafval. De resultaten hierop staan in onderstaande grafiek:

Grafiek 3: Scheiding per fractie

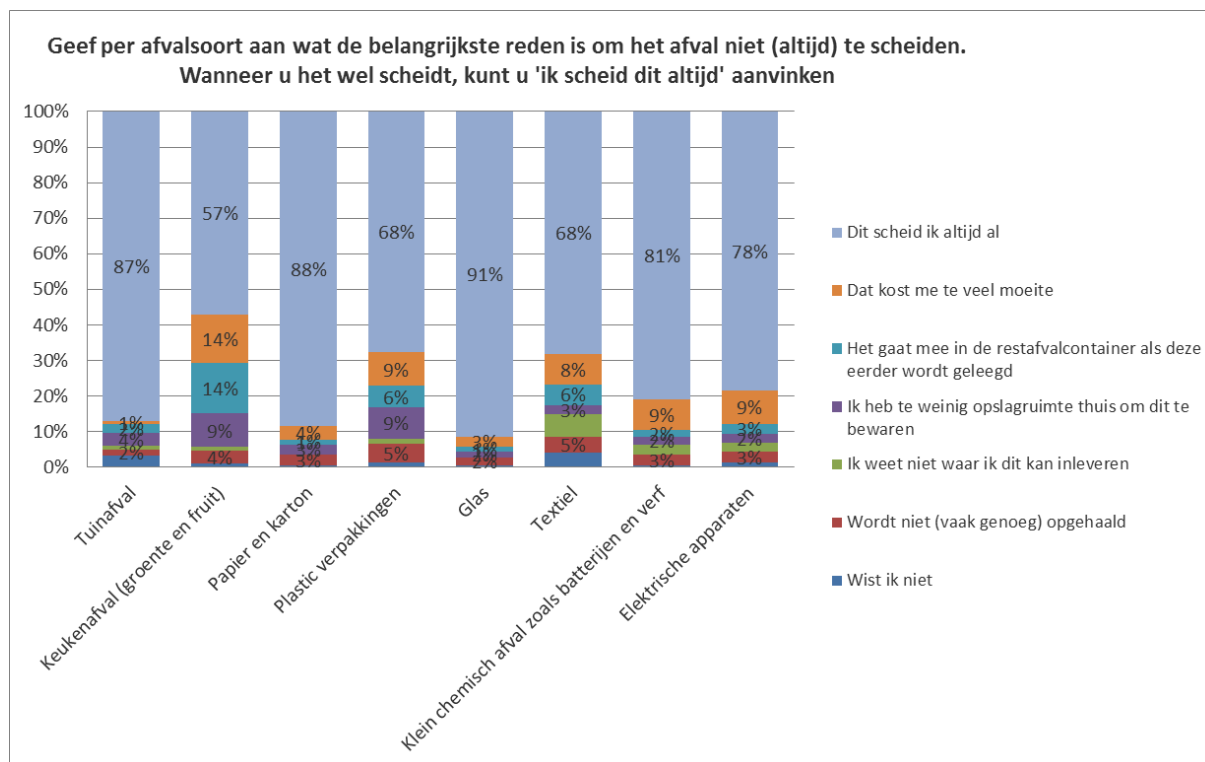
Uit de deze grafiek blijkt:

- Minstens 52% van de respondenten geeft aan alle fracties altijd te scheiden.
- De meeste respondenten (85%) geven aan altijd hun tuinafval gescheiden aan te bieden.
- Uit de reacties blijkt dat de meeste mensen (82%) aangeven altijd of meestal papier en karton en glas te scheiden.
- Iets meer dan de helft van de respondenten geeft aan altijd zijn keukenafval gescheiden aan te bieden. Echter, uit deze grafiek blijkt dat dit lang niet altijd door iedereen gescheiden wordt. 14% geeft aan dit soms te scheiden, en 15% geeft aan dit nooit te scheiden.
- Voornamelijk keukenafval en plastic verpakkingen wordt door het minste aantal respondenten altijd gescheiden.

2.2.4 Analyse vraag 10; waarom wordt er bepaald soort afval niet gescheiden?

Deze vraag is op zoek naar de reden waarom het ene soort afval vaker wordt gescheiden dan het andere soort. De reacties hierop zijn in onderstaande grafiek weergegeven:

Grafiek 4: redenen om afval niet te scheiden.

- De meeste mensen geven aan alle fracties altijd te scheiden.
- Voornamelijk van de fracties Keukenafval, Plastic verpakkingen, Textiel, Klein Chemisch Afval (KCA) en elektrische apparaten wordt vaak als reden aangegeven dat het te veel moeite kost om het te scheiden.
- Zowel bij keukenafval als bij plastic verpakkingen wordt ook nog als een reden gegeven dat de respondenten te weinig opslagruimte in huis hebben om het te bewaren.
- Bij keukenafval geeft ook nog 14% aan dat het meegaat in de restafvalcontainer als deze eerder wordt geleegd. Dat keukenafval het minst vaak wordt gescheiden heeft meerdere redenen.

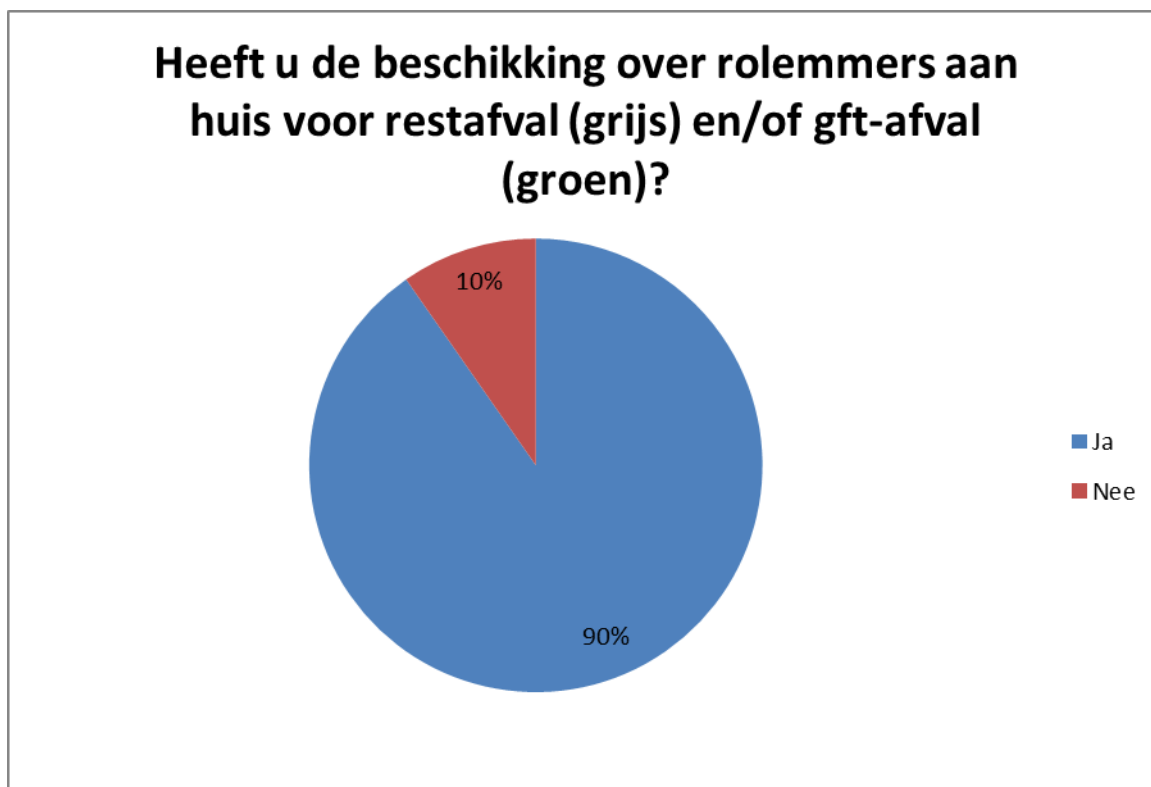
De resultaten uit deze vraag zijn analoog aan de resultaten uit grafiek 9.

Dit deze grafiek blijkt dus dat voornamelijk voor keukenafval, plastic verpakkingen en textiel er veel obstakels zijn voor de inwoners om het goed te kunnen/willen scheiden.

2.2.5 Analyse vraag 11; beschikking over rolemmers

De inzamelsystemen verschillen tussen hoogbouw en laagbouw. Aan de hand van deze vraag werden de inwoners gestuurd naar de vervolgvragen die op hun van toepassing zijn.

Grafiek 5: Bezit rolemmer

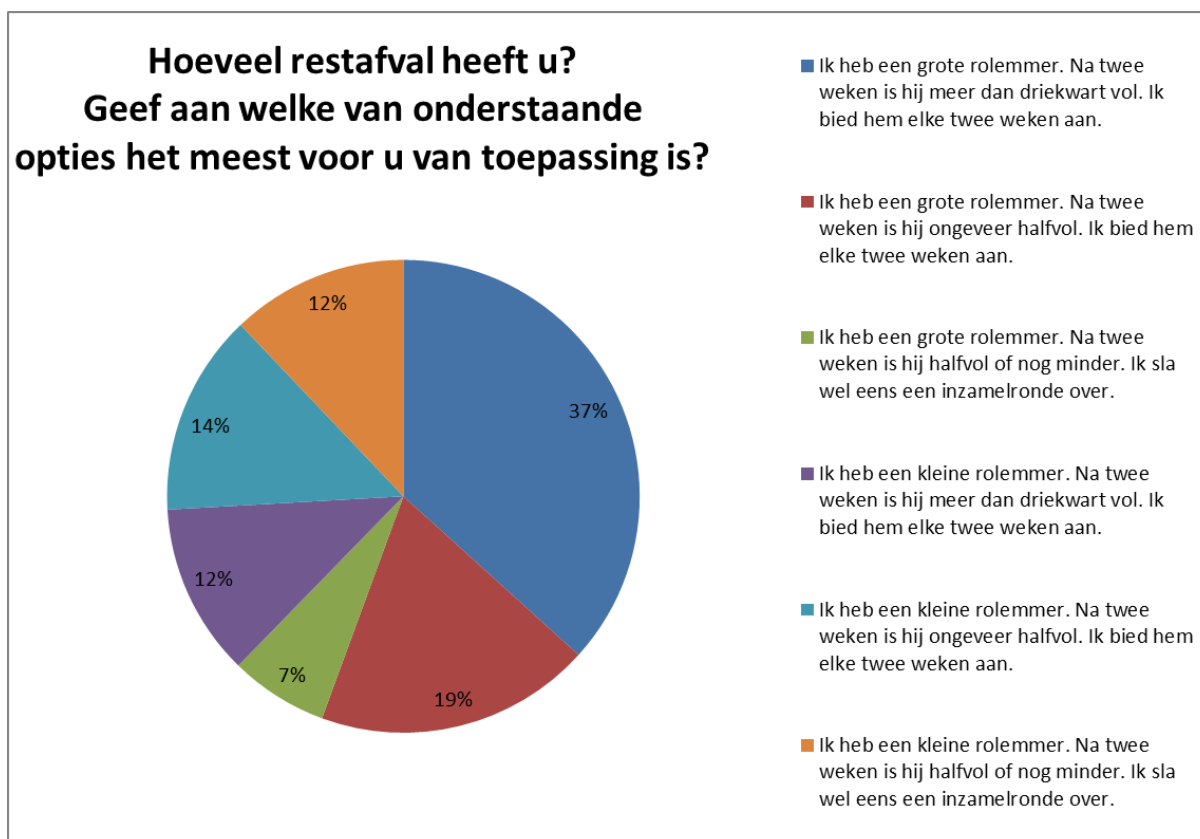
Uit bovenstaande grafiek blijkt dat een ruime meerderheid van 90% van de respondenten beschikt over rolemmers. De 10% die hierop 'nee' antwoordde wordt doorverwezen naar vraag 18 en heeft alleen de vragen beantwoord die over de situatie in de hoogbouw gaan.

2.3 Resultaten Laagbouw

De vragen 12 tot en met 17 zijn beantwoord door de inwoners die de beschikking hebben over een rolemmer.

2.3.1 Analyse vraag 12; hoeveelheid restafval

Deze vraag is alleen beantwoord door respondenten met de beschikking over een rolemmer. Hier werd specifiek gevraagd de grootte van een rolemmer en hoe vol die zit na twee weken.

Grafiek 6: Hoeveelheid restafval

Uit deze grafiek blijkt:

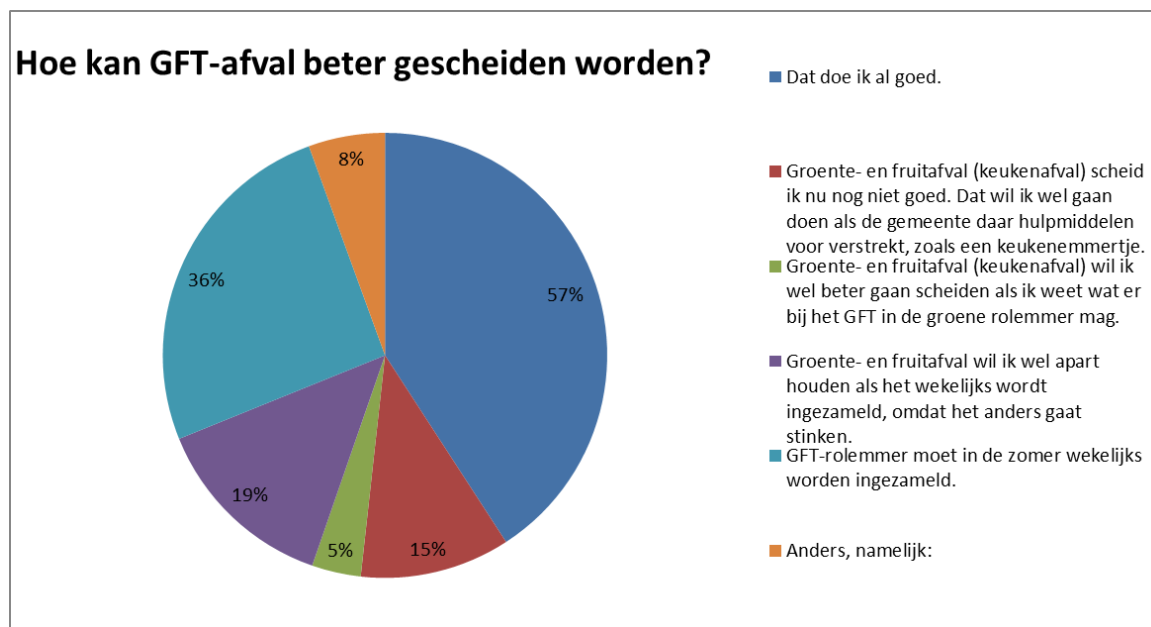
- 37% van de respondenten beschikt over een grote rolemmer beschikt die na twee weken meer dan drie kwart vol is.
- Bij 19% van de respondenten die over een grote rolemmer beschikt zit die na twee weken ongeveer halfvol. Van de respondenten bezit 38% een kleine emmer en bij die bezitters zit die na twee weken halfvol (18,9%).
- Hieruit valt op te maken dat bij c.a. 50% van de inwoners het niet mogelijk is om zijn restafval langer te bewaren.
- Slechts 37% van de respondenten maken gebruik van de bijna volledige inzamelcapaciteit van de gemeente. De andere respondenten hebben een kleinere passende voorziening genomen of gebruiken de grote bak niet volledig.

In de bijlage is in Grafiek 17 de relatie weergegeven tussen vraag 7 en 12. Hieruit blijkt dat de mensen die aangegeven het minste bezig te zijn met afvalscheiding, ook het meest gebruik maken van de capaciteit van het inzamelsysteem voor restafval.

2.3.2 Analyse vraag 13; mogelijkheden om GFT-afval beter te scheiden

Deze vraag is alleen beantwoord door respondenten met de beschikking over een rolemmer en ging specifiek over het onderzoeken van mogelijkheden om ervoor te zorgen dat bewoners van de gemeente Heemstede hun GFT-afval beter kunnen scheiden. Bij deze vraag was de mogelijkheid om meerdere antwoorden te geven.

Grafiek 7: Hoe kan GFT-afval beter gescheiden worden?

Uit de antwoorden op deze vraag blijkt:

- De meeste respondenten geven aan het al goed doen (57%).
- Daarnaast geeft 36% aan dat ze beter zullen scheiden als de GFT-rolemmer in de zomer wekelijks moet worden opgehaald.
- Een minderheid van 15% gaf aan dat als de gemeente hulpmiddelen voor ze beschikbaar stelt ze dat beter gaan doen.

Van de 'anders, namelijk' categorie kwamen in totaal 58 antwoorden van respondenten binnen.

- Zestien respondenten (28%) geeft aan het GFT-afval niet te willen scheiden. Er werd vaak opgemerkt dat ze het vies vinden om het GFT-afval te scheiden. Vaak werd erop gewezen dat in de zomer het gaat stinken en daarom vonden deze respondenten het een vies klusje.
- Dertien van de respondenten wilden juist een vorm van optimalisatie van het systeem. Deze respondenten wijzen erop dat in bepaalde periodes van het jaar, zoals het snoeiseizoen en de zomer ze het fijn zouden vinden als het GFT-afval wat vaker wordt opgehaald. Ook zouden sommige respondenten het prettig vinden als de gemeente de GFT-bakken schoonmaakt, met name in de zomer vanwege de stank.
- Negen van de respondenten (16%) wilden geen rolemmer voor GFT-afval. Sommigen gaven aan geen rolemmer te willen wegens een gebrek aan ruimte. Vijf van de respondenten gaven aan te beschikken over een compostbak.

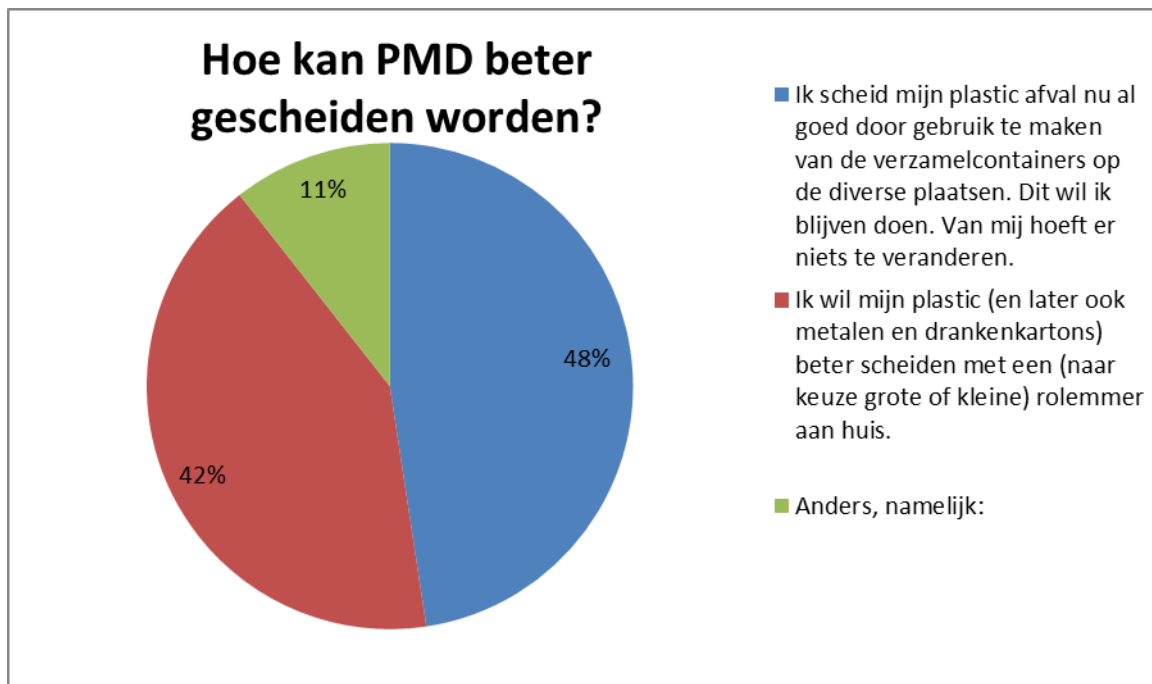

- Een van de respondenten gaf aan een rolemmer te willen. Een andere respondent gaf aan dat die graag over een apart emmertje in de keuken voor GFT-afval wil beschikken.

2.3.3 Analyse vraag 14; PMD-afval beter scheiden

Deze vraag is alleen beantwoord door respondenten met de beschikking over een rolemmer. De vraag betreft hoe Plastic, en later ook Metalen en Drankenkartons, beter gescheiden kan worden. Momenteel wordt alleen nog plastic ingezameld. In de toekomst gaan hier metalen en drankenkartons aan toegevoegd worden. Uitleg hierover is in de enquête toegevoegd.

In de grafiek hieronder worden de resultaten weergegeven op de vraag hoe het plastic afval beter gescheiden kan worden:

Grafiek 8: Hoe kan PMD beter gescheiden worden?

Uit deze grafiek blijkt:

- Een meerderheid van de respondenten (48%) geeft aan hun PMD goed te scheiden door middel van verzamelcontainers en volgens hen hoeft er niets te worden veranderd.
- 42% van de respondenten geeft aan hun PMD beter willen scheiden met een naar keuze grote of kleine rolemmer aan huis.

Bij de optie 'Anders, namelijk' zijn 78 reacties binnen gekomen. De strekking van de reacties was als volgt:

- Ongeveer 31% (24 van de in totaal 78 antwoorden) gaven aan dat ze meer inzamelpunten wilden. Daarbij werd vaak verwezen naar het bijzetten van een extra container voor PMD-afval evenals een verzamelcontainer en meer ondergrondse containers in de buurt.
- Tien respondenten (13%) wilden een rolemmer erbij hebben om hun afval te scheiden.
- Zeven respondenten wilden geen rolemmer (9%).
- Vijf respondenten gaven aan dat ze liever wilden dat het scheiden centraal gebeurt, waarbij vaak werd aangenomen wordt dat het kosten bespaard.

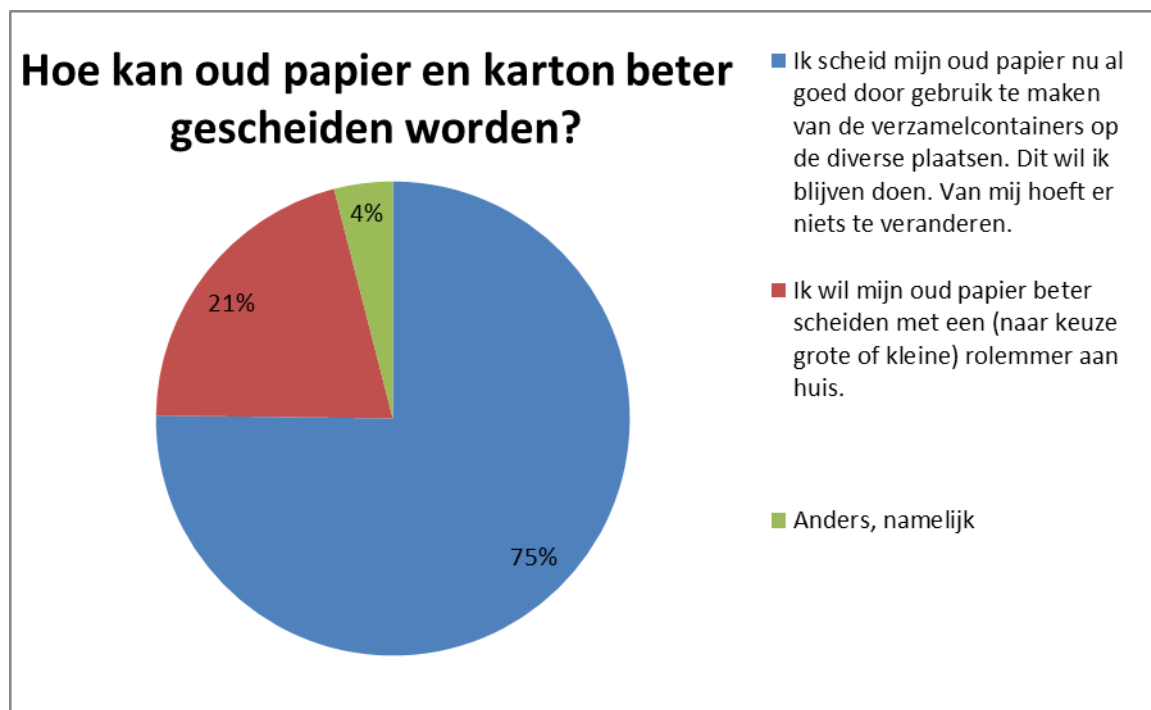
- Een ander vijftal respondenten gaf aan helemaal niet te willen scheiden
- Vijf respondenten wilden niet een emmer, maar een zak om te scheiden.
- Vijf respondenten hadden opmerkingen met betrekking tot het optimaliseren van het inzamelpunt. Een gaf aan dat ze graag wilde dat de deponieergaten groter zouden worden. Een andere respondent stelde een duo container voor en een andere respondent wilde het scheiden per straat of deel van de straat door middel van een gedeelde container.
- Vier van de respondenten wilden dat het wordt opgehaald aan huis.

2.3.4 Analyse vraag 15; Hoe kan oud papier en karton beter gescheiden worden?

Deze vraag is alleen beantwoord door respondenten met de beschikking over een rolemmer en ging specifiek over het beter scheiden van papier en oud karton.

In de grafiek hieronder worden de resultaten weergegeven op de vraag hoe het oud papier en karton beter gescheiden kan worden:

Grafiek 9: Hoe kan oud papier en karton beter gescheiden worden?

Uit de grafiek blijkt:

- Een meerderheid van de respondenten (75%) geeft aan hun oud papier en karton goed te scheiden door middel van verzamelcontainers en volgens hen hoeft er niets te worden veranderd.
- 21% van de respondenten willen hun oud papier en karton beter scheiden met een naar keuze grote of kleine rolemmer aan huis.

Bij de optie 'Anders, namelijk' zijn 29 reacties binnen gekomen. De strekking van de reacties was als volgt:

- Acht van de negenentwintig respondenten gaf aan dat ze wilden dat het oud papier en karton zou worden opgehaald.
- Tien respondenten gaven aan dat er dingen verbeterd moeten worden, waarbij de meest gehoorde suggestie is om ondergrondse containers te plaatsen voor het oud papier en karton.
- Ook een veelgehoorde suggestie is het vaker legen van de papiercontainers.
- Andere suggesties betreffen bijvoorbeeld dat het grotere karton niet in de papierbak past. Een ander viertal respondenten gaf aan over een rolemmer te willen beschikken.

2.3.5 Analyse vraag 16; inzameling restafval

Deze vraag is alleen beantwoord door mensen die over een rolemmer voor restafval en/of GFT-afval beschikken.

De vraag die hier gesteld werd is: 'Als u uw afval goed scheidt, dan heeft u weinig restafval. Welke vorm van inzameling past het beste bij u?'

De reacties op deze vraag zijn in de grafiek hieronder weergegeven:

Grafiek 10: Inzamelvorm restafval

Uit de grafiek blijkt:

- 46% van de respondenten geeft aan geen van de gegeven opties passend te vinden.
- 54% van de respondenten vindt dat er wel een manier is dat hen zal helpen beter te scheiden.
 - o 23% van de respondenten geeft aan wel te willen betalen per keer dat ze de grijze rolemmer aan de weg zetten.
 - o Daarnaast geeft 22% van de respondenten aan dat restafval een keer per maand kan worden opgehaald.
 - o 9% van de respondenten geeft aan dat ze zelfs geen restafvalcontainer aan huis hoeven te hebben.

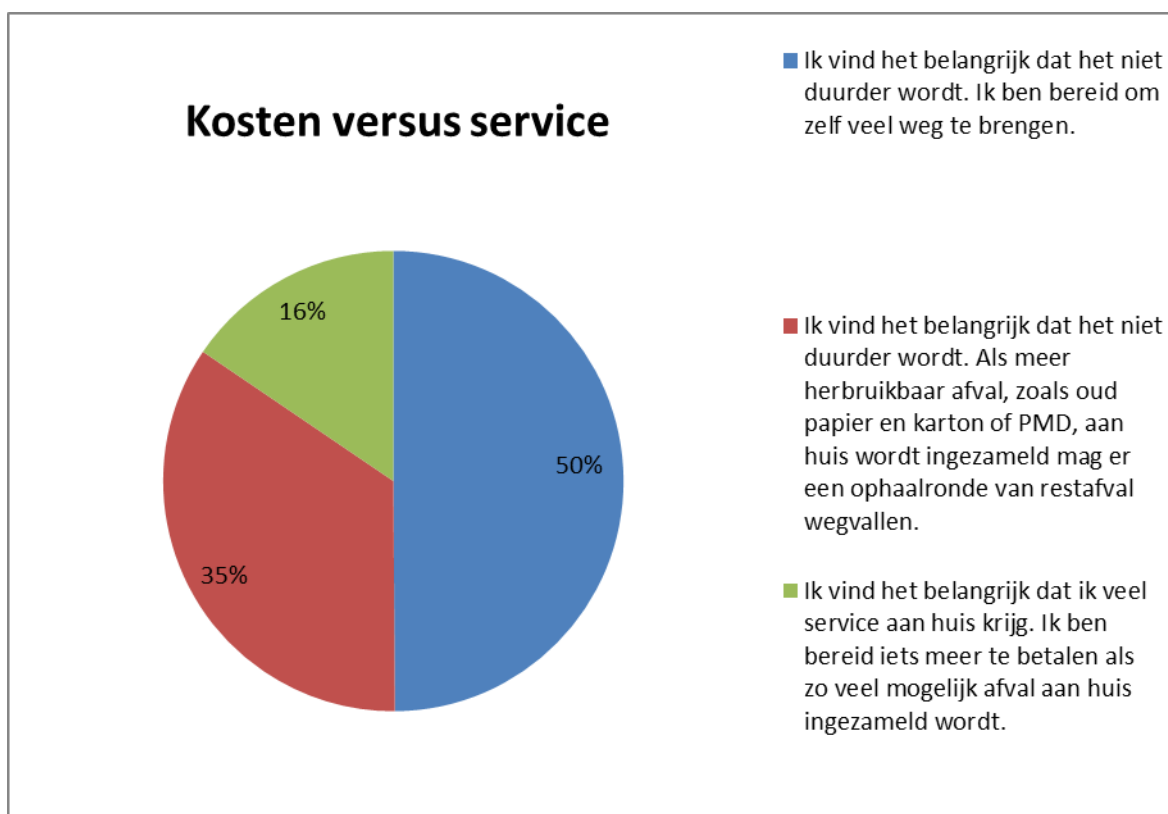
Een groot deel van de respondenten heeft aangegeven niets te zien in de verschillende geboden opties. Het is mogelijk dat men daarbij niet goed realiseert dat wanneer er goed gescheiden wordt, er minder restafval is. Men denkt dat met hun huidige hoeveelheid restafval, niet toe te kunnen met deze verschillende opties. Wanneer naar de antwoorden op vraag 12 gekeken wordt, blijkt dat 37% van de respondenten aangeeft de volledige capaciteit van de restafvalinzameling te gebruiken. Dit zou eigenlijk betekenen dat de inwoners meer in de gelegenheid zijn met minder service op restafval toe te kunnen dan ze in deze vraag aangeven.

2.3.6 Analyse vraag 17; relatie kosten en service

Kosten zijn afhankelijk van service en milieu. Een systeem waarbij de prijzen niet of nauwelijks stijgen, gaat ten koste van de service die de inwoners ontvangen en ook het scheidingspercentage. Als er meer herbruikbare afvalstoffen ingezameld worden, kunnen kosten bespaard worden op de verwerking van het restafval. Het is belangrijk dat de inwoners zich hiervan bewust zijn.

Deze vraag is alleen beantwoord door mensen die over een rolemmer voor restafval en/of GFT-afval beschikken. Met deze vraag wordt getoetst welke afweging de respondenten belangrijk vinden: kosten of service.

Grafiek 11: Kosten versus service

Uit deze grafiek blijkt:

- Ongeveer de helft van de respondenten geeft aan dat ze niet willen dat het duurder wordt en ze bereid zijn veel zelf weg te brengen.
- Dat wordt gevolgd door 35% van de respondenten die ook willen dat het niet duurder wordt, mits er meer herbruikbaar afval zoals oud papier en karton of PMD aan huis wordt opgehaald en er een afvalronde restafval zal wegvallen.
- Een minderheid van 16% van de respondenten geeft aan het belangrijk te vinden veel service aan huis te krijgen en is best bereid om daar meer voor te betalen.

Aan de hand van de resultaten op deze vraag is te stellen men het met name belangrijk vindt dat het niet duurder wordt. Hiervoor zijn de mensen bereid zelf veel weg te brengen of een inzamelronde restafval op te geven.

2.4 Resultaten hoogbouw

De vragen 18 tot en met 22 zijn beantwoord door de respondenten die niet de beschikking hadden over een rolemmer voor rest- en/of gft-afval. Deze respondenten ontdoen zich op een andere manier, via een ondergrondse container of een inpandige container, van hun afval en worden als 'hoogbouw' aangeduid.

2.4.1 Analyse vraag 18; hoeveelheid restafval

Deze vraag is alleen beantwoord door respondenten die bij vraag 11 aangaven geen beschikking te hebben over rolemmers aan huis voor restafval en/of GFT-afval. Daarom is deze vraag door 81 respondenten beantwoord.

Met deze vraag is getoetst met welke intensiteit de inwoners van de hoogbouw gebruik maken van de inzamelvoorzieningen voor restafval.

Grafiek 12: Hoeveelheid restafval

Uit de grafiek blijkt:

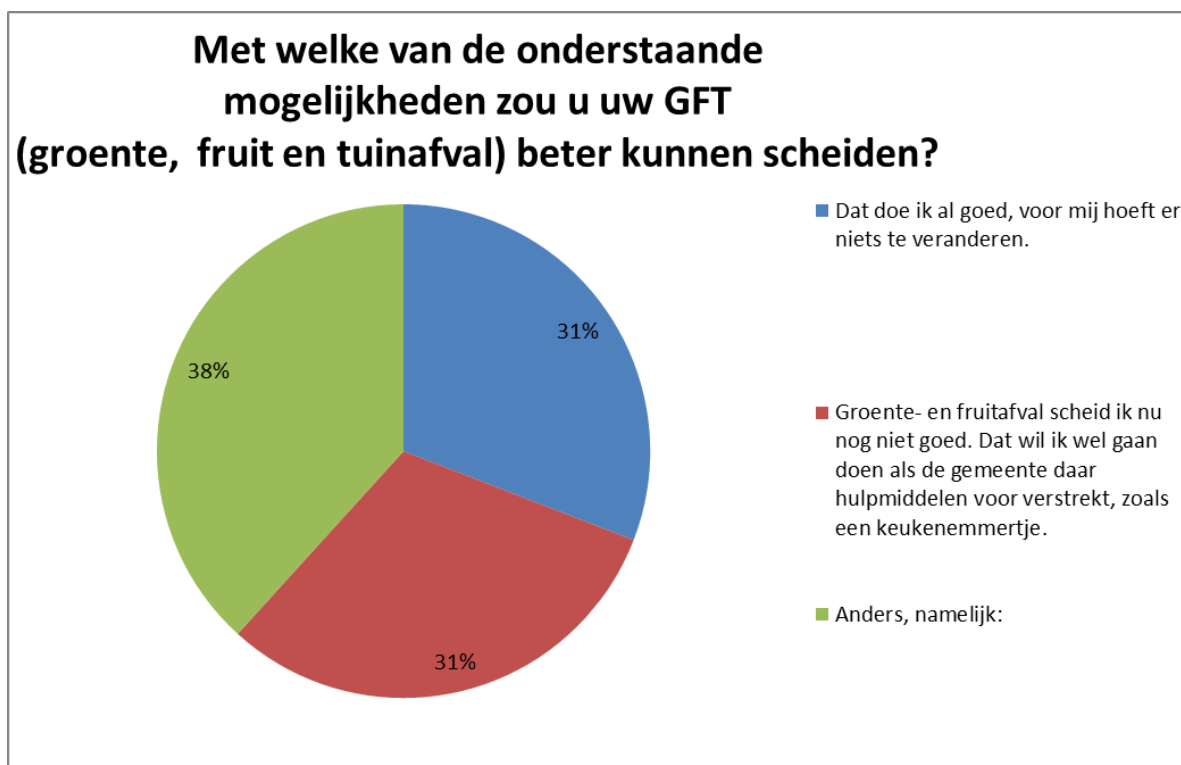
- Een meerderheid van 53% van de respondenten geeft aan een keer per week een grote vuilniszak weg te gooien.
- 30% van de respondenten geeft aan een paar keer per week een klein zakje weg te gooien.
- Slechts 14% van de respondenten geeft aan dat ze vaker een grote vuilniszak weg te gooien, waarvan c.a. 82% aangeeft twee zakken per week weg te gooien en maar 18% drie zakken per week weg te gooien. 3,7% geeft aan elke dag een zakje afval weg te gooien.

De meeste inwoners van de hoogbouw beschikken over een pas om de containers te openen en hebben daar een tegoed van 100 of 200 tikken op. Wanneer de resultaten van deze vraag daarmee beschouwd worden, kan gesteld worden dat de voorzieningen niet volledig benut worden door de inwoners.

2.4.2 Analyse vraag 19; mogelijkheden om GFT-afval beter te scheiden

Deze vraag is alleen beantwoord door respondenten die bij vraag 11 aangaven geen beschikking te hebben over rolemmers aan huis voor restafval en/of GFT-afval. Daarom is deze vraag door 81 respondenten beantwoord.

Grafiek 13: Hoe kan GFT beter gescheiden worden?

Uit de grafiek blijkt:

- 31 % gaf aan dat er voor hen niets hoefde te veranderen.
- Vervolgens gaf 31% aan dat ze hun gft wel beter wilden scheiden.

De optie 'Anders, namelijk' is door eenendertig respondenten (39%) beantwoord. Hieruit blijkt:

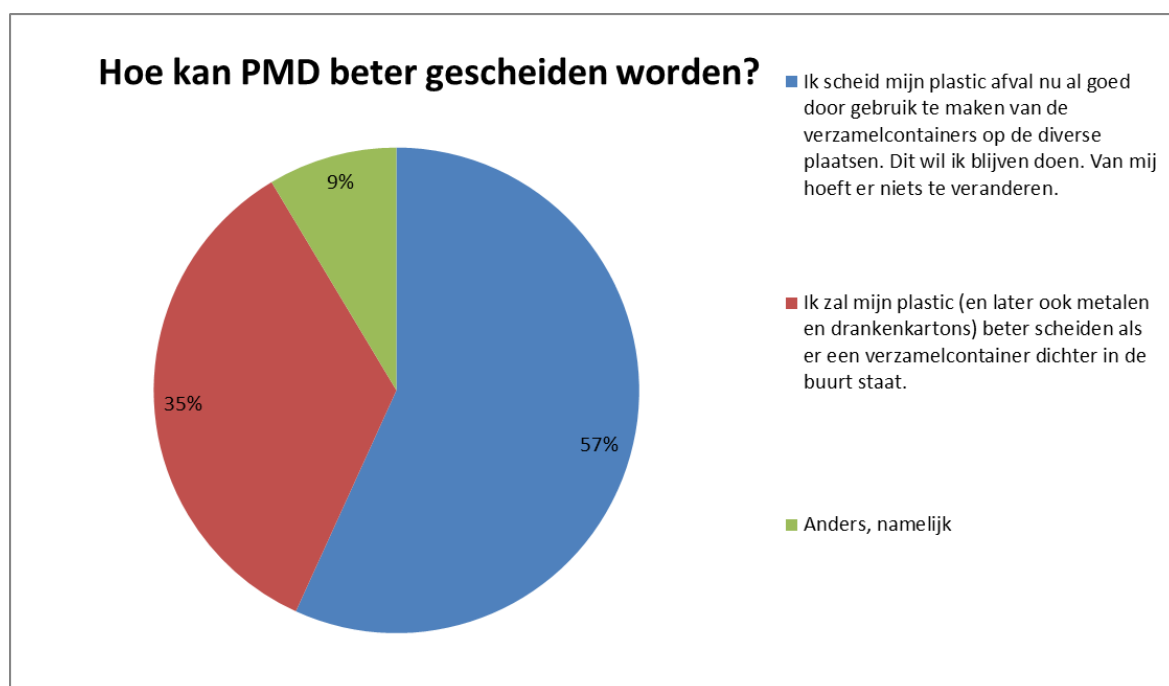
- Elf respondenten gaven suggesties aan om het te verbeteren. Daarbij wordt vaak gewezen op de mogelijkheid van een ondergrondse container of meer rolemmers.
- Ook wordt er gewezen op meer verzamelpunten voor mensen in een appartementencomplex of flat.
- Ongeveer 32% van de respondenten wilden het GFT-afval niet scheiden. Redenen daarvoor variëren van te weinig GFT-afval tot niet genoeg ruimte voor een extra bak. Ook wezen respondenten erop het vies te vinden GFT-afval in te zamelen vanwege o.a. de stank.
- Twee respondenten wilden een financiële compensatie voor het GFT-afval scheiden.

2.4.3 Analyse vraag 20; mogelijkheden om PMD-afval beter te scheiden

Deze vraag is alleen beantwoord door respondenten die bij vraag 11 aangaven geen beschikking te hebben over rolemmers aan huis voor restafval en/of GFT-afval.

De vraag betreft hoe Plastic, en later ook Metalen en Drankenkartons, beter gescheiden kan worden. Momenteel wordt alleen nog plastic ingezameld. In de toekomst gaan hier metalen en drankenkartons aan toegevoegd worden.

Grafiek 14: Hoe kan PMD beter gescheiden worden?

Uit de grafiek blijkt:

- Een meerderheid van 57% geeft aan dat ze het plastic afval al goed scheiden en dat er niks hoeft te worden veranderd.
- Dat wordt gevolgd door 35% van de respondenten die aangeven hun PMD-afval beter te scheiden, mits er een verzamelcontainer dichterbij staat.

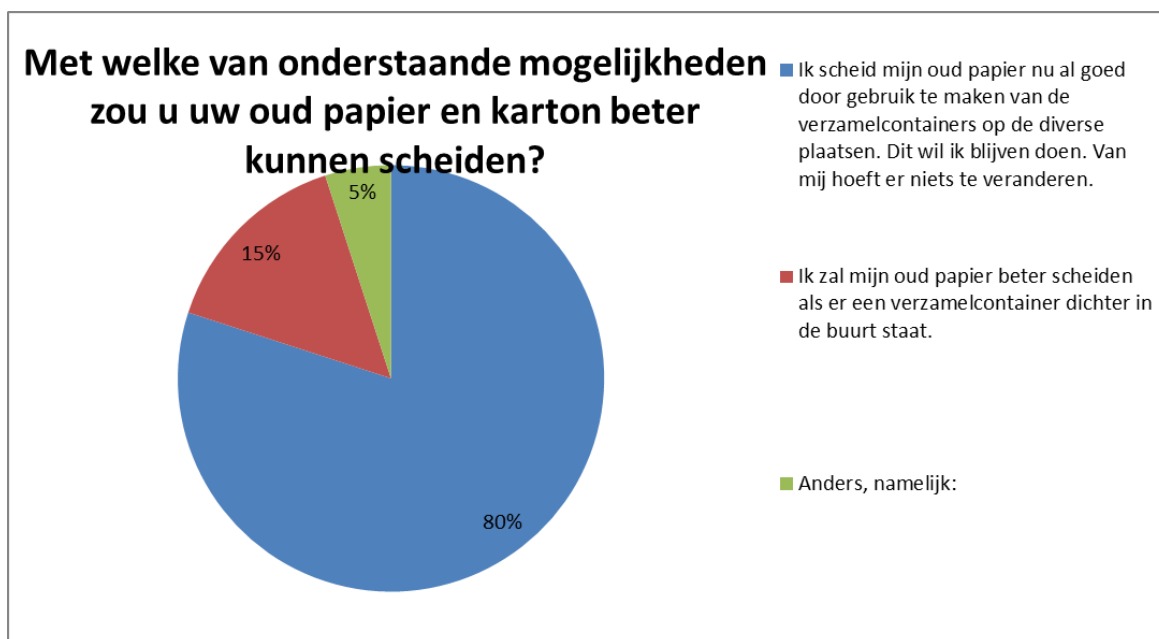
De optie 'anders, namelijk' is door zeven respondenten beantwoord. Hieruit blijkt:

- Twee respondenten gaven aan de containers dichterbij te willen hebben.
- Twee andere respondenten wilden financiële compensatie krijgen.
- En een gaf er aan geen ruimte te hebben om het afval te scheiden.
- Een andere respondent gaf aan dat de containers vol raken en het een troep wordt.
- Een andere respondent wilde dat plastic achteraf gescheiden wordt omdat dat meer oplevert.

2.4.4 Analyse vraag 21; mogelijkheden om oud papier en karton beter te scheiden

Deze vraag is in totaal door 81 respondenten beantwoord. Met deze vraag werd onderzocht hoe de inwoners van de hoogbouw hun oud papier en karton beter kunnen scheiden.

Grafiek 15: Hoe kan oud papier en karton beter gescheiden worden?

Uit de grafiek blijkt:

- 80% gaf aan het oud papier en karton goed te scheiden en dat er niets hoeft te worden veranderd.
- Een kleine minderheid van 15% wilde een verzamelcontainer dichterbij in de buurt om beter hun oud papier en karton te kunnen scheiden.

De optie 'Anders, namelijk:' is door vier respondenten ingevuld.

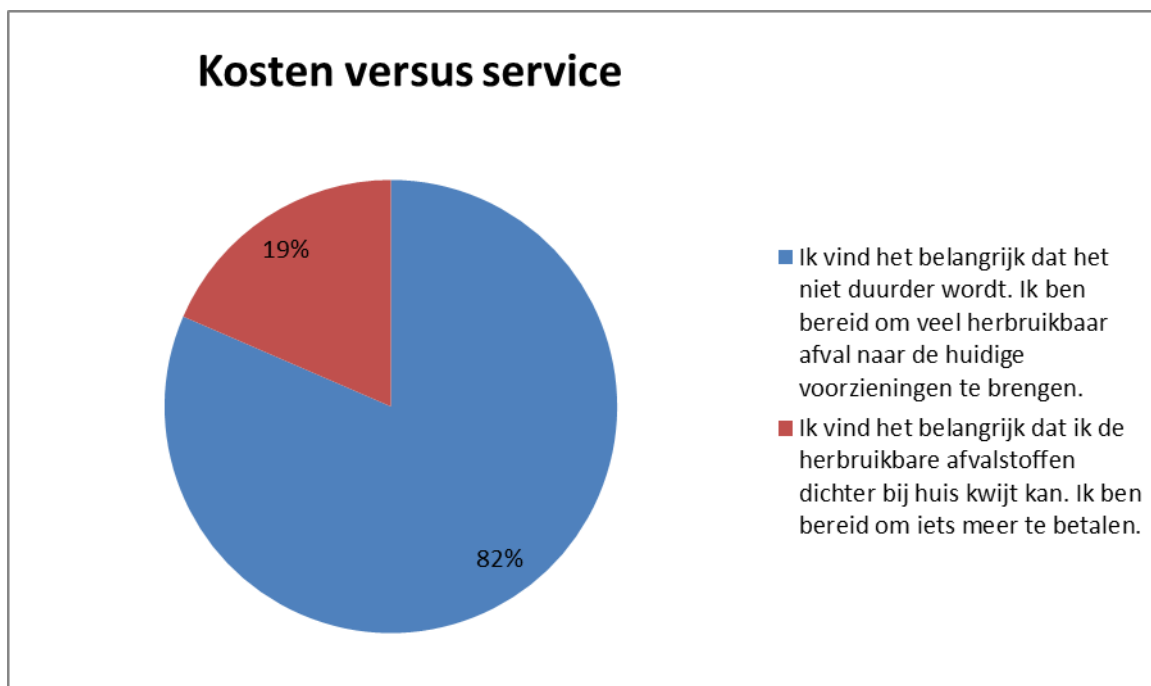
- Twee respondenten gaven aan een financiële compensatie voor het scheiden van oud papier en karton te willen hebben.
- Een respondent opperde om het oud papier en karton op te halen aan de straat.

2.4.5 Analyse vraag 22; betalen voor een inzamelservice

Kosten zijn afhankelijk van service en milieu. Een systeem waarbij de prijzen niet of nauwelijks stijgen, gaat ten koste van de service die de inwoners ontvangen en ook het scheidingspercentage. Het is belangrijk dat de inwoners zich hiervan bewust zijn.

Deze vraag is in totaal beantwoord door 81 respondenten.

Grafiek 16: Kosten versus service

Uit deze grafiek blijkt:

- Een overgrote meerderheid van 82% gaf aan dat ze willen dat het niet duurder wordt en ze bereid zijn om herbruikbaar afval naar de voorzieningen te brengen.
- Een minderheid van 19% wilde herbruikbare afvalstoffen dichterbij huis kwijt, waarbij ze aangaven best bereid te zijn om daarvoor meer te betalen.

2.5 Overige opmerkingen

De laatste vraag van de enquête bood alle respondenten de mogelijkheid overige opmerkingen en aanvullingen te geven.

De open reacties bevatten vaak toelichtingen op de antwoorden die de respondenten gegeven hebben eerder in de enquête en persoonlijke verhalen.

Over het algemeen zijn in de open opmerkingen de belangrijkste onderwerpen:

- Veel respondenten zouden graag willen dat er meer ondergrondse containers worden geplaatst;
- Veel respondenten zouden graag een aparte PMD-container willen die wordt geplaatst bij al bestaande inzamelpunten;
- Het GFT-afval zou in bepaalde seizoenen, bijvoorbeeld het snoeiseizoen en de zomer vaker moeten worden opgehaald in verband met stankoverlast dan wel overvolle containers in het snoeiseizoen;
- Ook gaf een respondent aan dat de rijen bij de milieustraat op zaterdag te lang zijn en er te lang gewacht moet worden.

Bijzondere onderwerpen:

- Een aantal respondenten klagen over het feit dat zij het gevoel hebben dat burens afval in hun containers dumpen en dat wanneer er betaald moet worden voor de restafval dit zal toenemen;
- Een aantal respondenten zit nog met vragen voor wat betreft de informatie die zij krijgen over welk afval in welke afvalbak moet worden geplaatst;
- Enkele respondenten geven expliciet aan het te willen houden zoals nu;
- Een aantal respondenten geeft aan dat er rekening moet worden gehouden met de mobiliteit van sommige zoals ouderen bij een nieuw systeem;
- Zoals al uit eerdere vragen bleek gaven een aantal respondenten expliciet te kennen dat zij niet nog extra containers en/of dan wel bakken erbij wilde hebben;
- De animo voor een systeem waarbij men voor het restafval betaald wordt maar door een aantal respondenten expliciet ondersteund. Een aantal respondenten gaf expliciet te kennen niet voor een betalingssysteem voor de inzameling van restafval te zijn.
- Grof afval een aantal keer in het jaar gratis aan huis inzamelen.
- Meerdere kleine voorzieningen zoals het keukennemertje, denk bijvoorbeeld aan een kratje/emmertje voor metalen of glas.
- Handhaven op de kwaliteit van het gescheiden afval.

2.6 Conclusies enquête

De resultaten van de enquête zijn als representatief te beschouwen voor alle inwoners van de gemeente Heemstede. De resultaten uit de enquête geven de mening van de inwoners van Heemstede weer. De resultaten gaan dan ook over de beleving van de inwoners over hun afval gedrag en kunnen dus afwijken van de werkelijke inzamelresultaten.

Vrijwel iedereen geeft aan hun afval te willen scheiden. De motivatie is hoog. Per fractie is het huidige scheidingsgedrag getoetst en geïnventariseerd of en hoe dit geoptimaliseerd kan worden. Hieruit blijkt dat de inwoners goed begrijpen dat het afval nog beter gescheiden kan worden.

2.6.1 GTF-Afval

Tuinafval wordt door bijna iedereen altijd gescheiden, echter het keukenafval kan beter gescheiden worden. Men geeft aan dat een keukennemertje hierbij kan helpen of het vaker legen en schoonmaken van de rolemmer. Voornamelijk bij de hoogbouw was er grote behoefte dit beter te kunnen scheiden, door een keukennemertje of een inzamelvoorziening in de buurt.

2.6.2 PMD-Afval

Men is zich ervan bewust dat plastic, en later metalen en drankenkartons, beter gescheiden kunnen worden. Om de bewoners hierbij te helpen is het belangrijk om ervoor te zorgen dat er meer voorzieningen komen. De grootste voorkeur gaat uit naar het plaatsen van ondergrondse containers in de buurt gevolgd door het inzamelen met rolemmers aan huis in de laagbouw.

2.6.3 Oud papier en karton

Bijna iedereen geeft aan oud papier en karton altijd te scheiden. Volgens de bewoners heeft dit het minste extra gestimuleerd te worden. Voor zowel de hoog- als laagbouw geldt dat de meeste respondenten het goed vinden zoals het nu is.

2.6.4 Restafval

Voor zowel laagbouw als hoogbouw geldt dat men aangeeft niet de volledige capaciteit van het inzamelsysteem van restafval te benutten. Een kleine meerderheid is voorstander van aanpassing van het systeem voor inzameling van restafval.

Gevraagd naar de afweging tussen kosten en service geeft men aan bereid te zijn wat meer moeite te willen doen door zelf veel weg te brengen als dit kosten bespaard.

3. Analyse type uitnodiging

Om zeker te zijn dat de resultaten van de enquêtes representatief zouden zijn, zijn 1250 inwoners persoonlijk uitgenodigd om de enquête in te vullen. Ervaring heeft geleerd dat circa 30% van deze mensen hier op reageert. Hiermee is dan een representatieve steekproef te verkrijgen van 375 respondenten voor de gemeente Heemstede. Echter is het daarnaast ook belangrijk dat ook de mensen die niet uitgenodigd zijn, wel de gelegenheid hebben te laten weten wat ze er van vinden. De enquête is daarom ook digitaal beschikbaar gesteld en er is over gecommuniceerd via de gemeentelijke communicatiekanalen.

Het is mogelijk dat de respondenten die uit zichzelf de enquêtes hebben ingevuld, een andere motivatie hebben dan de genodigden. Daarom worden in dit hoofdstuk de antwoorden van enkele vragen gesplitst op het 'type respondenten'.

De eerste vragen van de enquêtes hadden als doel om te toetsen of de samenstelling van de respondenten ook een werkelijke afspiegeling is van lokale maatschappij is met betrekking tot leeftijdsopbouw, gezinssamenstelling en type bewoning. Het blijkt dat op deze vragen er geen grote verschillen zitten in de respondenten van de persoonlijke uitnodiging als de respondenten die uit zichzelf hadden gereageerd.

3.1 Verschillen en overeenkomsten

Meer respondenten zonder persoonlijke uitnodiging geven aan dat ze wel afval scheiden, maar dat het soms wel veel gedoe is. De genodigden geven aan uit zichzelf beter te scheiden. Het gevolg is ook dat de eerste groep voornamelijk aangeeft wel mee te willen werken aan afval scheiden, maar dat het wel makkelijk moet zijn (48%), echter 40% vindt afval scheiden goed voor het milieu, en wil daar ook aan meewerken. Bij de genodigden is de motivatie om te scheiden net andersom. Op de eerste plek staat dat het goed is voor het milieu (50%) en op de tweede plek dat het wel makkelijk moet zijn (42%).

De antwoorden op de vragen 9 en 10 laten tussen deze twee typen respondenten dezelfde verdelingen in antwoorden zien. Er is dus geen verschil in hoe vaak en waarom iets al dan niet gescheiden wordt ingezameld. Evenals blijkt uit de analyse van alle reacties geven beide groepen aan dat met name keukenafval, kunststof en textiel beter gescheiden kan worden.

De antwoorden op vraag 13, hoe de inzameling van gft beter kan, en vraag 15, hoe de inzameling van papier beter kan, zijn bij beide groepen gelijk.

Voor wat betreft de inzameling van kunststof, geven de respondenten zonder persoonlijke uitnodiging iets meer aan dat zij liever een eigen inzamelvoorziening zoals een container hebben.

Ook wijken de antwoorden op vraag 16, welke vorm van inzameling het beste zou passen, niet sterk van elkaar af. De verdeling van de antwoorden is nagenoeg gelijk. Hetzelfde geldt voor de reacties op vraag 17.

Vraag 18 betreft de bewoners die gebruik maken van een centrale verzamelcontainer voor restafval. Ook hieruit blijkt dat de verdeling van antwoorden tussen de twee groepen gelijk is. Men geeft aan ongeveer evenveel afval te produceren.

Bij vraag 19 geven aanzienlijk meer respondenten zonder uitnodiging aan dat zij iets willen veranderen aan de inzameling van gft bij de hoogbouw. Hetzelfde geldt ook voor de inzameling van kunststof.

3.2 Conclusie

De analyse van de antwoorden van alle respondenten, zoals in hoofdstuk 3, geeft dezelfde trends weer als de analyse van de verschillende typen respondenten afzonderlijk. Hieruit blijkt dat de gelegenheid niet massaal is aangegrepen om een bepaalde mening sterk naar voren te brengen, kleine nuances daargelaten.

Het enige opmerkelijke verschil is dat de motivatie om gft en kunststof te scheiden bij de hoogbouw iets groter is bij de respondenten zonder persoonlijke uitnodiging dan bij de genodigden.

4. Bewonersavond

Bij het invullen van de enquête zijn de respondenten uitgenodigd om mee te denken over een verdere mogelijke invulling van het inzamelsysteem. Circa 35 geïnteresseerden zijn aanwezig geweest op de avond.

Na een presentatie over de resultaten van de enquête en de scheidingsprestaties van de inwoners van de gemeente zijn de bewoners zelf aan de slag gegaan. Door samen in overleg te gaan hebben ze met elkaar een voorstel voor een mogelijk inzamelsysteem mogen opzetten. De bewoners konden zelf een afvalkalender invullen met verschillende soorten voorzieningen voor de verschillende fracties, en mochten daarbij ook andere voorstellen doen. Elke voorziening had een eigen fictieve kostencomponent.

In dit hoofdstuk worden de resultaten beschreven.

4.1 Groep 1

Deze groep kon het niet helemaal met elkaar eens worden en hebben daarom vier verschillende mogelijkheden voorgesteld

Deze groep stelde verschillende opties voor zoals uit bovenstaande foto blijkt.

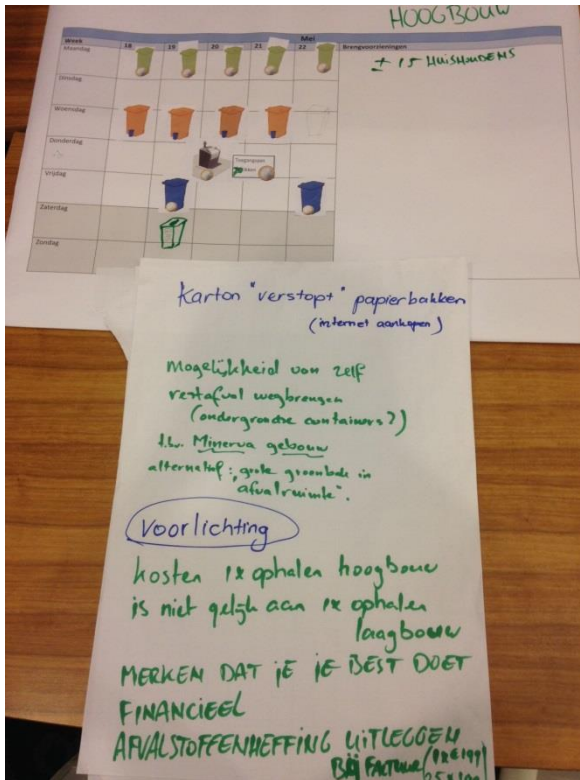
Optie:

1. Restafval wordt 1x per 4 weken opgehaald in een kleine container, 2x per maand wordt GFT opgehaald met een grote container. Grondstoffen mogen weggebracht worden naar containers in de buurt: papier en kunststof en meer containers voor glas.
2. Een grote container voor restafval die één keer in de vier weken opgehaald wordt. Daarnaast wordt alles aan huis opgehaald dus ook glas.

3. Restafval mag weggebracht worden naar een container in de buurt, overige stromen worden vaker aan huis ingezameld. Met name meer papier en PMD. GFT kan in een kleine container. Ook wil men een glas container dichterbij in de buurt.
4. GFT-afval wordt 2x per week opgehaald. Voor glas, kunststof, rest en papier komen er containers.

4.2 Groep 2

Dit is bedoeld voor de hoogbouw. Zij stellen voor dat GFT en kunststof elke week worden opgehaald. Papier wordt 2x in de maand opgehaald. Glas wordt 1x per maand opgehaald. Daarnaast moet er een restafvalcontainer komen met een toegangspas met 70 tikken.

Verder worden de volgende opmerkingen geplaatst:

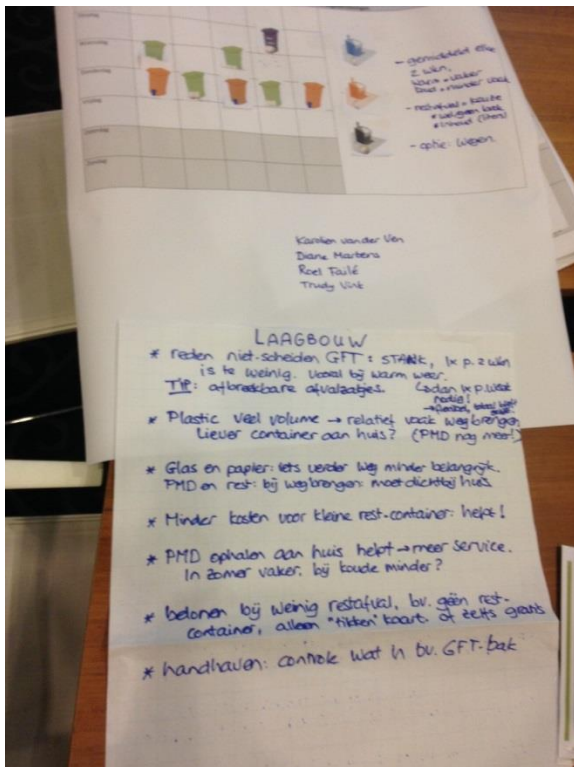
- Karton 'verstopt' papierbakken (internetaankopen)
- Mogelijkheid van zelf restafval wegbrengen (ondergrondse containers?) t.b.v. Minerva gebouw. Alternatief: grote groenbak in 'afvalruimte'.
- Kosten 1x ophalen hoogbouw is niet gelijk aan 1x ophalen laagbouw.
- Merken dat je je best doet financieel.
- Afvalstoffenheffing uitleggen bij factuur (1x 199 25x199)

4.3 Groep 3

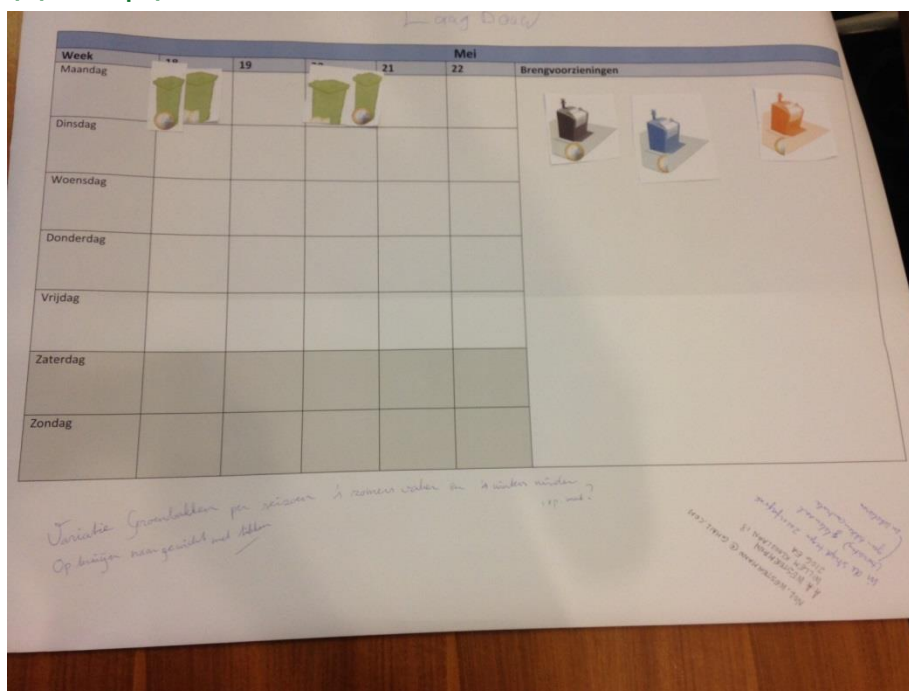
Voor de laagbouw stelt groep 3 het volgende voor. GFT wordt gemiddeld elke 2 weken opgehaald, met warm weer vaker en met koud weer minder vaak. Kunststof wordt opgehaald en er komt een container voor. Rest wordt 1x in de maand opgehaald, maar er komt ook een brengvoorziening voor in de buurt. Als de eigen container dan niet toereikend is, kan men nog altijd zijn afval kwijt in de buurt. Verder wordt opgemaakt dat restafval een keuze is oftewel wel/geen bak en de liters. Een andere optie is restafval wegeen.

Verdere opmerkingen:

- Reden niet scheiden GFT: stank (1x per twee weken is te weinig; vooral bij warm weer; dan 1x per week nodig!) verder flexibel: het totaal blijft gelijk.
- Tip: afbreekbare afvalzakjes.
- Plastic veel volume → relatief vaak wegbrengen liever container aan huis? (PMD nog meer!)
- Glas en papier: iets verder weg minder belangrijk. PMD en rest: bij wegbrengen: moet dichtbij huis.
- Minder kosten voor kleine rest-container: helpt!
- PMD ophalen aan huis helpt → meer service. In zomer vaker, bij koude minder?
- Belonen bij weinig restafval, bv. Geen restcontainer, alleen 'tikken' kaart of zelf gratis.
- Handhaven: controle wat in bv GFT-bak.

4.4 Groep 4

Voor de laagbouw stelt groep 4 het volgende voor: Naar keuze een grote of kleine container voor gft. Alle andere soorten afval wil men graag zelf wegbrengen.

Verder worden de volgende opmerkingen gemaakt:

- Variatie groenbakken per seizoen s 'zomers vaker en s 'winters minder 1x per maand? Op termijn naar gemiddeld met tikken.
- In de strijd tegen zwerfafval van toeristen en scholieren helemaal geen tikken controle.

4.5 Groep 5

Week	18	19	20	21	22
Maandag					
Dinsdag					
Woensdag					
Donderdag					
Vrijdag					
Zaterdag					
Zondag					

Groep 5 stelt voor dat GFT één keer in de twee weken wordt opgehaald evenals kunststof. Restafval (met diftar) mag één keer in de drie weken worden opgehaald of men wil het wegbrengen. Hier waren ze het nog niet over eens. Papier en PMD mogen ook elk één keer in de twee weken worden ingezameld. Daarnaast moeten er ook voldoende containers voor kunststof, rest en papier te zijn.

De voorkeur van deze inwoners ging wel uit naar niet meer dan twee afvalbakken aan huis.

Geen groencontainer op gemeentewerf

- Eén mevrouw is bereid interview o.i.d. te geven over een wormenhotel.
- Eén mevrouw is bereid om interview o.i.d. te geven over haar goede ervaringen met de composthoop in de tuin.
- Nog een suggestie de inzameling uit mijn gemeente Castricum. PDM wordt daar 1 keer per 2 weken ingezameld (eerst 1 keer per 3 weken maar dat was te weinig, de schuurtjes werden te vol), gelijk als de groene bak buiten staat ende zakken kunnen aan de lantarenpalen worden gehangen (zie de foto). Dit scheelt weer oranje plastic rolcontainers aanschaffen want meer bakken stuitte in mijn groepje gisteren op weerstand. Ik denk dat deze inzamelmethode voor PDM ook goed bij de behoefte van de Heemstedenaren zou aansluiten.

6. Compostbak stimuleren VI
Wormhotel
<100% voor
E. BIJ INKOOP MINDER VERPAKKING
E. VOORLICHTING
E. CONTROLE (DUO BAKKEN)
E. DUIDELIJKHEID PLASTIC/BLIK/MELKPAKKEN
↳ BRENGEN OF OPHALEN
E. PERS - PLASTIC BAK
E. FILMPJE WAT ER GEBEURT MET DIV. AFVAL
V. HOE THUIS OPSLAAN? Ruimtegebrek

Aanvullend A4'tje groep 5. Opmerkingen:

- Compostbak stimuleren wormhotel 100% voor
- Bij inkoop minder verpakking
- Voorlichting
- Controle (duobakken)
- Duidelijkheid plastic/blik/melkpakken brengen of ophalen
- Pers-plastic bak
- Filmpje wat gebeurt met div. afval
- Hoe thuis opslaan? Ruimtegebrek

4.6 Groep 6

Groep 6 stelt het volgende voor. Omgekeerd inzamelen is voor deze groep een optie. GFT wordt 3x per maand opgehaald (vooral in de zomer), restafval 1x per maand. Er komen containers voor papier, glas, kunststof en textiel. Verder wordt opgemerkt;

- Ophalen grof huisvuil gratis
- Kosten-baten analyse van nieuw systeem per aparte afvalstroom

4.7 Conclusie bewonersavond

Tijdens de bewonersavond waren veel verschillende meningen. Er werd dan ook flink gediscussieerd. Over het algemeen hebben de inwoners hier allemaal aangegeven dat inzameling van restafval wel verminderd kan worden, maar dat dit bij voorkeur nog wel aan huis gebeurt.

Met name voor PMD zien de inwoners graag meer voorzieningen aan huis. De andere stromen zoals papier kunnen wel beter gescheiden worden maar bij voorkeur liever met een verzamelcontainer in de buurt. Ook met het inzamelen van glas willen sommige inwoners beter geholpen worden.

Uit de extra opmerkingen blijkt ook wel dat mensen graag willen weten waar ze aan toe zijn. Ze vragen om meer voorlichting. Bovendien wordt meerdere keren genoemd dat men graag wil dat het GFT in de zomer vaker wordt opgehaald.

5. Overall conclusie

De uitkomsten van de enquête en de bewonersavond zijn op hoofdlijnen aan elkaar gelijk. In de enquête werd de motivatie om te scheiden getoetst en ook het bewustzijn van het eigen scheidingsgedrag. Uit de enquête blijkt dat de inwoners goed op de hoogte zijn welke fracties beter gescheiden kunnen worden, en hoe dat gestimuleerd kan worden.

Tijdens de bewonersavond hebben de aanwezigen zelf een voorstel kunnen doen hoe voor hen het inzamelsysteem er optimaal uit zou zien. Dit gaf meer opties en mogelijkheden dan in de enquête, maar bood daarom ook de mogelijkheid tot discussie, overleg en afstemming met elkaar.

Uit zowel de bewonersenquête als de bewonersavond blijkt dat er veel bereidwilligheid is voor het scheiden van afval in Heemstede.

De meeste respondenten gaven in de enquête aan niet het volledige inzamelsysteem voor restafval te benutten en open te staan voor een ander inzamelsysteem waarbij restafval minder vaak opgehaald wordt. Tijdens de bewonersavond hebben de meeste mensen ook de afweging gemaakt om meer en beter grondstoffen in te zamelen ten koste van de service van restafval.

De inwoners vinden het niet erg om moeite te moeten doen voor het scheiden van hun afval. Het moet ze wel makkelijk gemaakt worden. Zowel in de enquête als tijdens de bewonersavond was er wel een duidelijke voorkeur de fracties GFT en PMD meer aan huis of dichterbij huis in te zamelen.

GFT is de fractie waarvan de inwoners de grootste noodzaak ervaren hier meer service op te krijgen. Meer hulp bij het scheiden van het keukenafval en het vaker legen van de GFT emmer wordt gewenst.

Ook zijn de inwoners zich goed bewust van de omvang van de fractie PMD. Een rolemmer aan huis heeft hier de grootste voorkeur.

Bij de enquête en de bewonersavond zijn de mensen in de gelegenheid gesteld extra aandachtspunten mee te geven. De belangrijkste punten die hieruit naar voren kwamen waren:

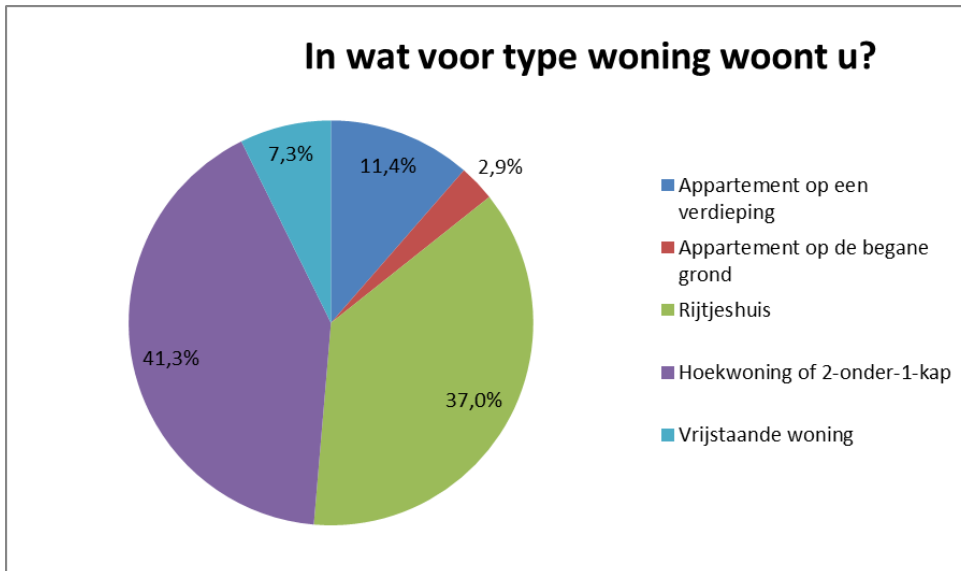
- Meer inzamelpunten voor glas, of inzameling aan huis
- Meer communicatie over scheiden en het creëren van bewustzijn

Uit het gehele traject blijkt dat het overgrote deel van de inwoners te motiveren is om zijn afval beter te scheiden.

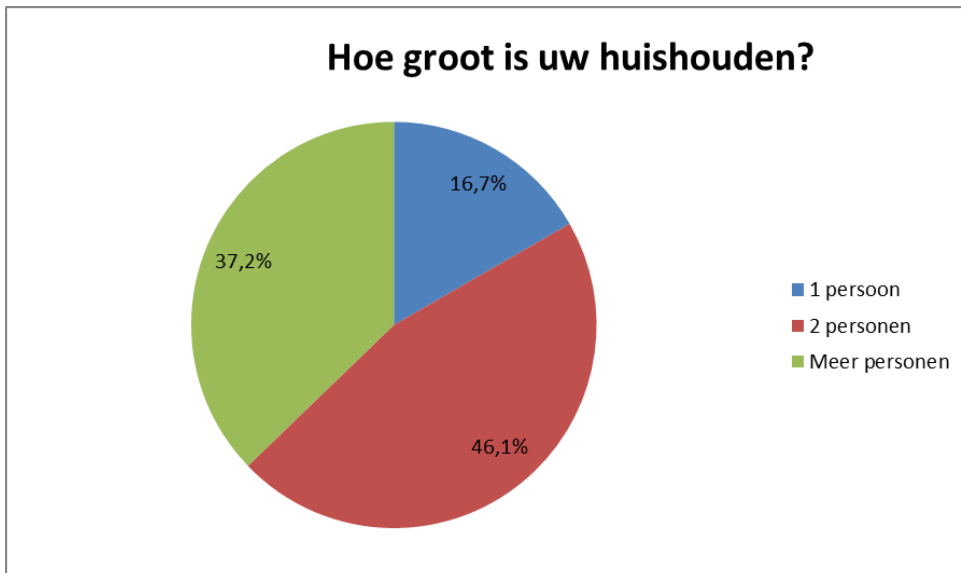

Bijlage 1 Tabellen demografie

Uitkomsten demografische vragen (vraag 3 t/m vraag 6)

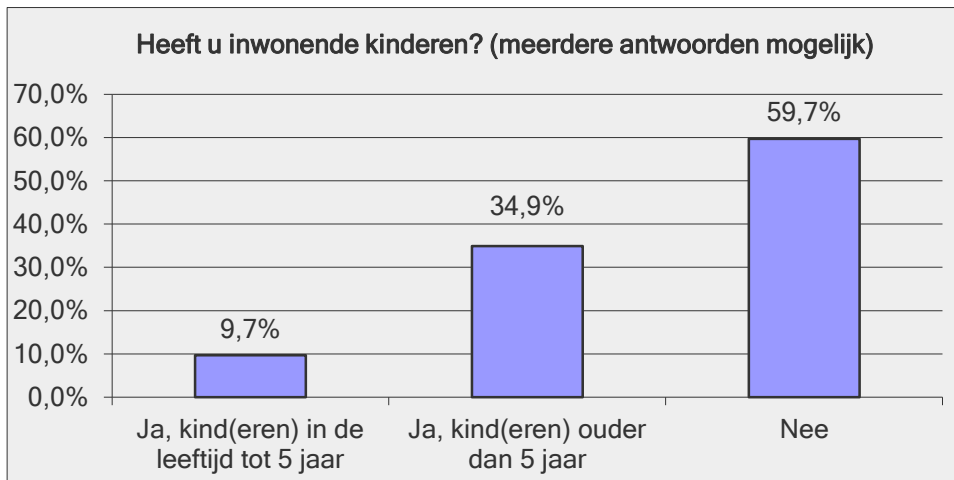

Vraag 3: type woning

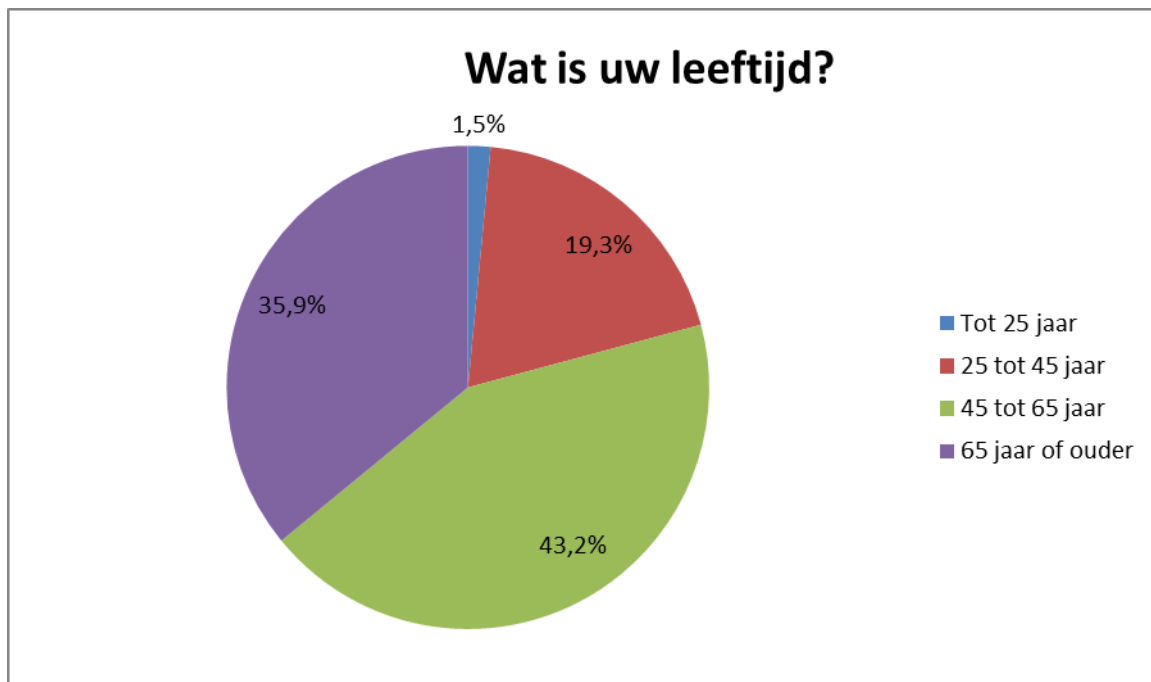

Vraag 4: grootte van huishouden

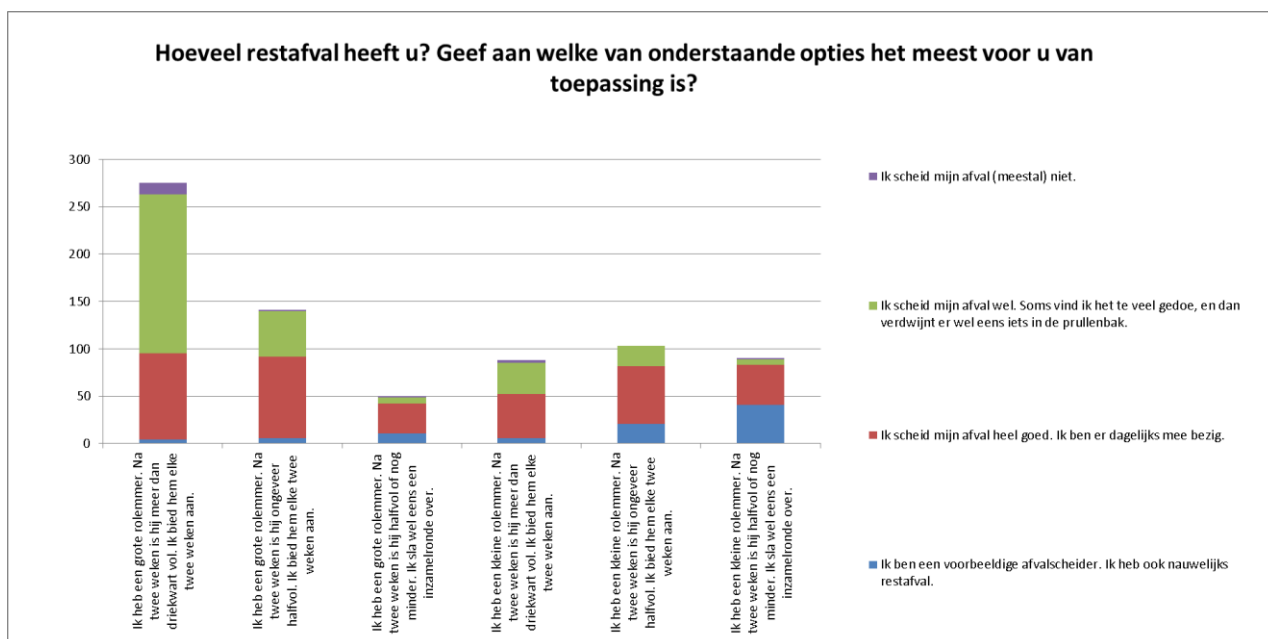

Vraag 5: inwonende kinderen

Vraag 6: leeftijd

Grafiek 17: Kruisvergelijking afvalscheidingsgedrag en hoeveelheid restafval

de Jonge Milieu Advies
Utrechtseweg 9, 3704 HA Zeist
T. 030 699 15 99 - info@jma.nl
www.jma.nl